

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Štev. 10.

Ljubljana, dné 1. oktobra 1896.

IV. tečaj.

Bonboni.

Spisal Svečán.

Jožek se je napravljal v šolo. Z velikim trdom je našel tam v nekem kotu škatljico za držala in peresa, v drugem kotu slovensko berilo in slovnico, pod mizo računico, na peči katekizem, dokler ni srečno vsega povil in povezal ter mislil odhiteti. Kar se nečesa domisli: računski zvezek je že tako do pičice popisal, da je bil zadnjič prisiljen, porabiti še platnice; to pa gospodu učitelju ni ugajalo in dal je Jožku par tako strogih besed pod nasek, da se mu je čudovito povetil.

Tega neprijetnega dogodka se domisli Jožek ravno ko misli oditi v šolo. Treba je torej poprositi mater dva krajcarja, a to je težkó in sitno; mati sedé za mizo in gledajo nejevoljno na srajco, ki jo ravnokar popravljajo; izpod naočnikov pa smukne časih kratek pogled na Jožka, ki se je postavil k peči, del palec v usta in se ni premaknil, kakor bi bil lesen. Mati so danes jezni nanj radi njegove nemarnosti in nerednosti. Nobene stvari ni imel tam, kjer bi jo moral imeti: časih je obesil čevlje na kljuko pri vratih, klobuk pa je vrgel pod klop; šolske

knjige je navadno tako raznesel po sobi, da so jih mati, oče, dve sestrici in Jožek sam z združenimi močmi in po velikem trudu komaj našli. Naš učenjak je bil torej sila nereden in zato ni čudno, če je mater vsaki dan že za zájutrek spravil v nevoljo.

Ko ga vidijo danes, kako še zmirom kakor pribít stoji pri peči, prašajo ga napósled:

»No, kaj pa stojiš tam? Ali še ne greš v šolo?«

Jožek ne odgovori takoj, kajti videl je, da so nevoljni nanj in zato si nič kaj ni upal prositi. Napósled spravi stokáje in jecljáje svojo prošnjo na dan. Mati mu dajo po nekaterih opominih in naukah dva krajcarja, in z olajšanim srcem odide Jožek na cesto.

Na poti v šolo podraži tu in tam kakšnega psa, zapodi kakšno mačko čez plot, vrže v potok par kamenov na ribe, ki se pa čisto nič ne zmenijo za to; napósled se obesi zadaj na nekov voz, ki je peljal moko v Hrib: tako pride po mnogih dogodkih do Bučarjeve hiše.

Ta hiša je bila v največji časti pri vseh šolarjih. Pred njo so se zbirali, če so morali čakati osme ure, ko so se odprla šolska vrata; pred njo so ostali vsaj par trenutkov, ko so odhajali iz šole ali iz cerkve. In Bučarjeva hiša ni kar navadna hiša! Prvič je lepša od vseh drugih, kar jih je v vsem Hribu in drugič — kar je glavna stvar — je v nji prodajalnica, kjer dobi človek, kar mu srce poželi — »škoda le«, mislil si je časih Jožek, »da se ne dobi ničesar zastonj.« V dveh oknih, katerih vsako posebej je večje nego sosedova hlevna vrata, razstavljene so najčudovitejše stvari: fige, rožiči, pomaranče, orehi in bonboni v najraznovrstnejših barvah in oblikah. Nekateri so podobni žametnim blazinicam in se odlikujejo zlasti v tem, da imajo v sredi rujavo, mehko jedro, ki je vsekakor najslajša stvar na svetu; drugi imajo podobe možičkov, konj, psov in vsakovrstnih drugih živalij; sicer niso tako nebeško sladki, kakor blazine, a zato se jih več dobi; rumeni so boljši od rudečih; posebno vabljivi so bonboni, ki imajo podobo ribic; barve so pisane, a največ jih je belih z rudečimi progami; v ustih se kmalu zdrobé in se prijetno stopé na jeziku; v dveh velikih oknih Bučarjeve hiše je na

ogled tudi mnogo navadnih bonbonov, a Jožek se nanje ni veliko oziral, čeprav je radovoljno pritegnil, kadar je kdo pohvalil tiste rujave, ki jih je šest za jeden krajcar in jih lahko že v roki zdrobiš, ali tiste svetlo-rumene z belimi črtami, ki dišé in imajo okus po limonah, za jeden krajcar pa jih je le pet.

Jožek je gledal vse to bogastvo, predno je stopil v prodajalnico, da kupi računski zvezek. Kolikor bolj je gledal, toliko bolj so se mu cedile sline, toliko bolj poželjivo je upiral poglede v ono stekleno posodo na desni strani okna; posoda je bila polna sladkih blazinic z mehkim jedrom. Hudobni duh mu zašepeta na uho: »Kaj boš stal tukaj, — saj imaš dva krajcarja.«

Jožek že stopi korak do vrat, da bi kupil bonbonov; a takoj zopet obstoji in se strese.

»Ne, Jožek«, pravi mu vest, »ali boš varal mater? In kaj porekó gospod učitelj, če prideš v šolo brez zvezka? Jožek, odloči se, bodi pošten in kupi zvezek!«

Vest je za trenotek zmagala in Jožek stopi hitro v prodajalno po zvezek.

Tam stoji gospod Bučar in nesreča je hotela, da ima ravno v tem hipu pred seboj cel kup škatelj, polnih bonbonov: deval je polico nekoliko v red in tako jih je postavil na mizo.

Jožek obstoji blizu vrat in strmi v škatlje, hudobni duh pa mu spet prigovarja: »Jožek, ne bodi neumen! Matí ne bodo vedeli, kaj si storil s krajcarji, v šoli pa danes takó ne boš rabil zvezka . . . Kupiš ga že pozneje! Glej te bonbone, — čisto sveži so; ali ne čutiš njihovega duha?« Tako ga je zapeljeval hudobni duh, Jožek pa je stal neodločen pri vratih.

»No, Jožek, kaj boš povedal?« oglasi se gospod Bučar. »Le bliže stopi, Jožek, — no, kaj bo?«

Jožek položi pred gospoda dva krajcarja in zajeclja čisto nerazumljivo:

»Zve-zek.«

»Glasneje, Jožek, glasneje, — česa se pa bojiš? Kaj bi rad, — povej še jedenkrat!«

Zdaj pa je zmagal hudobni duh in Jožek odgovori, četudi ne popolnoma jasno in trdo:

»Rad bi . . . bonbonov . . . tistih-le blazinic . . .«

Vzel je bonbone, a takoj mu je bilo žal. Kaj bi bil dal, da bi ga Bučarjev gospod tudi drugič ne razumel! Vest ga začne peči, — toda kar je, to je, in sram ga je bilo, da bi dal bonbone nazaj in kupil zvezek. Naposled pa je še vprašanje, če bi bil gospod Bučar s tem zadovoljen.

Počasi odide Jožek iz prodajalnice in težko mu je pri srcu. Ravnokar je bil še takó vesel lepega pomladnega jutra, ko je vse sijalo, cvetelo in pelo, — zdaj pa se mu je zdelo, da je vse temno in žalostno, kakor on sam.

Zunaj stojé njegovi tovariši in ga takoj obsujejo.

»Kaj pa si kupil, Jožek? Ali bonbonov? Daj no meni jednega, Jožek; kadar jih kupim jaz, ti pa vrnem...«

»Nič, Jožek, meni daj rajši . . . Ali se še spominjaš, da sem ti dal oni dan dve ribici, rumeno in rudeče pisani?«

»Saj ni res, Jožek, samo pol ribice ti je dal; jaz sem bil zraven in sem dobro videl.«

Tako so ga začeli prositi in se prepirati med seboj. Jožek je prej tako hrepenel po bonbonih, zdaj, ko jih je imel v žepu, jih pa ni bil prav nič vesel. Malomarno razvije zavitek in razdeli vse do zadnjega med svoje tovariše. Potem pa odide po klancu navzgor proti šoli, ne da bi se z drugimi lovil in šalil, kakor je imel navado. Samemu sebi se je zdel takó težak, kakor bi imel v žilah svinec namesto krvi.

Ura odbije osem in gospod učitelj stopi v šolo. Jožek ga strahom pogleda, čeravno učitelj še ničesar ni mogel vedeti o njegovi pregrehi. Med molitvijo ni prav nič mislil na to, kar je govoril, le plašno je gledal v obraz učiteljev, ki se mu je zdel danes nenavadno strog; celó naočniki so se svetili nekako jezno in preteč.

Začne se poduk.

»Zvezke na klop . . jedna . ., dve . ., tri!«

Nastal je tu pa tam šum in ropot, a kmalu je vse utihnilo in vsaki je imel pred seboj računski zvezek.

Jožka je spreletel mraz po hrbtu, v obraz pa mu je bilo silno vroče. Dal je na klop stari zvezek in ga pokril z roko.

»Kje imaš roke, Mlinar? Zakaj nimaš zvezka odprtega? A, čakaj, čakaj, da pogledam.«

In gospod učitelj pride k Jožku, ki se trese, kakor šiba na vodi.

»Zakaj nimaš zvezka, Mlinar? Ali ti nisem zadnjič rekel, da te zaprem čez poldan, če ga ne kupiš! Kje imaš zvezek? Govôri!«

Jožek si misli: »Reci, da ga imaš domá, pa morda ne boš zaprt; reci, da si ga pozabil. — nihče ne bo vedel, da si se zlagal.« Vest mu pa očita: »Ravnokar si se pregrešil, zdaj pa se hočeš še lagati? Nikar Jožek; pomisli, da se pogrezaš vedno bolj v grehe; kaj bo iz tega?« Jožek pa ni poslušal svoje vesti, zakaj hudobni duh je bil glasnejši; t ho pa razločno je odgovoril:

»Domá imam zvezek; pozabil sem ga.«

Pri tem pa je strmel potuhnjeno v tlà Gospod učitelj ga pogleda in pravi:

»Mlinar, pozna se ti na obrazu, da si lagal; vzemi klobuk in pojdi domóv po zvezek!«

Jožek bi se kmalu zgrudil od strahú. Vročina je v hipu izginila z njegovega obraza in na licih mu je postalo nenavadno hladno. Ne da bi dobro vedel, kaj prav za prav počne, vzame klobuk in gre molčé in tiho mimo klopij proti durim. Nekdo je zašepetal za njegovim hrbtom: »Ali ga vidiš, France, kakó je bled? kakor papir.«

Jožek stoji pred šolo. Srce mu bije hitro in močno, in ne da bi kaj premišljeval, povprašuje polglasno samega sebe: »Kaj naj storim? Kaj naj storim? Moj Bog!« ... V šolo se mora vrniti najmanj čez pol ure in prinesiti s seboj zvezek; toda kje naj ga dobi? ... O bonboni! Ali naj gre domov in prizná vse ter prosi odpuščenja in pomoči? Uh, tega ne, tega ne! ... Jožek se strese, hudobni duh se pa neizmerno razradosti ... Ne, domov ne! Kaj bi dejali mati? In kaj še-le oče?! Zmerjan bi bil in morda še tepen povrh... Nikamor ne! ne v šolo, ne domov!

Jožek se odloči, izgine za Mesarjevo hišo in hiti iz vasi po samih stranskih stezah, da bi ga kdo ne srečal. Ob kakšno desetih pride v Tičnico, majhen, temán gozdiček blizu vasi.

Tu ga ne bo iskal nihče! . . . A kakó, — hoče li ostati zmirom v Tičnici? Kaj bo, kadar pride noč? . . . Jožka strese po vsem telesu. Nobenega mirú ne more dobiti in bega sem ter tjà med črnimi smrekami, ki gledajo nanj tako temná in zašumé časih tako preteče, da si Jožek ne upa ostati med njimi in leže kraj gozda na travnik.

Oh, zakaj je pač pribežal sem? Obide ga kesanje. Zakaj ni šel domóv in tam prosil odpuščenja, — ali boljše: zakaj ní gospodu učitelju povedal resnice, — ali še najboljšje: zakaj ni kupil zvezka, kakor je rekel materi? Vsega strahu, vse nesreče bi ne bilo, ko bi bil le za hip ukrotil svojo poželjivost.

Skesani Jožek pade na tlà, zakrije obraz z rokami in začne jokati. »Kaj še vse pride, kaj bo iz tega?« vprašuje se v jednomer. Nobene rešitve ni nikjer, vse je prepozno. V šoli ga čaka gospod učitelj zastonj in svari druge, naj se nikar nikoli ne družijo s takim tovarišem, kakor je on, Jožek . . . Kmalu bo dvanajst ura. Čuj, tam na holmu sv. Trojice že zvoní . . . Učenci se odpravljajo domov. Kaj porekó pri Mlinarjevih, ko ne bo njega, Jožka?

V takih težkih mislih se premetava Jožek na travi sem in tjà, vstane, hodi po gozdu, leže zopet in zopet vstane, brez mirú in pokoja. Solnce žgè vedno hujše in Jožek leže v senco visoke smreke. K nemiru, kesanju in utrujenosti se pridruži kmalu še četrta nadloga: glad . . . Ob kakih petih popoldne je že popolnoma onemogel. Sedi na travi in gleda v daljavo brez mislij in ne da bi kaj videl. Tam v dolini je temná, hribje pa se svetijo v solnčnem zlatu. A zlató izginja vedno hitreje in kakor morje se dviga noč vedno višje in višje.

Ubežnika postaja strah.

Kar začuje čisto blizu sebe vriskanje in govorjenje. »Héj-hó, glejte ga, tukaj je . . . Jej, Jožek, ti si pa .bratec'; kakó izgineš! Takoj po šoli smo te šli iskat in precej smo si mislili, da si tukaj. Le z nami, Jožek! Domá te že težko čakajo.«

Obstopilo ga je krog šest tovarišev . . .

Kaj hočem še dalje povedati? V svoji skesanosti se je popolnoma radovoljno udál vsem kaznim, kar jih

je zaslužil domá in v šoli. Te kazni pa niso bile posebno hude, zakaj oče in gospod učitelj sta videla, da je trdno sklenil poboljšati se in da resnično obžaluje vse svoje grehe.

Od tistega časa je pa Jožek komaj vsake kvatre jedenkrat pogledal v Bučarjeva okna; bonbonov pa niti vsake kvatre ni lizal, kajti odtlej so mu bili čudovito zoprni.

Opomin.

Tako, v imenu božjem,
Le hodi v šolo zdaj,
A v šoli, čuj, motiti
Nikomur se ne daj!

In v klopi mirno sédi,
Kot da bi v cerkvi bil,
Ker le tako, Ivanek,
Lahkó se boš učil.

Lucijan.

Hude sanje.

Takega pa vi še nikdar
Niste Tončka zrlí,
Niti takrat, ko so lani
Dedek mu umrli.

Čujte, njega so rogategi
Bili v snu iskali,
Da ga v peklo bi za vedno
S sabo odpeljali.

Čelo, glejte, mu je potno,
Lica so mu bleđa
In iz postelje on plaho
Na okoli gleda.

Vidi Tonček še, kako je
Skrival se in skakal
In kako je brez pomoči
Ves obupan plakal.

V glavi pa, tu mu rojijo
Grozovite sanje,
Ko po noči zagrenile
Sladko so mu spanje.

Vidi še, da ga rogategi
Končno so vlovili,
Ker tako živel ni, kot so
Dedek ga učili — — —.

Lucijan.

Zvon na poti.

Otrok je bil, ki nikdar ni
V nedeljo hodil k maši,
In ko je klical zvon ljudi,
Igral se je na paši.

Dé mati mu: „V cerkveni hram
Iz line zvon te vabi,
In če ne greš, pa pride sam
In zdajci te zagrabi!“,

Otrok nato: „Kako prišel
Iz lin bi zvon po mene?“
In že, kot bi iz šole spel,
Na trate gre zelene.

Ne klenka več iz line zvon,
Plašili pač so mati!
A strah in grôza! — Zadi on
Čez njive kolovrati!

Otrok se v glasen jôk spusti,
Strah velik ga objame,
Da zvon ga pod-sè ne dobi
In ga s seboj ne vzame!

Čez polja, trate in steze,
Čez hrib in cesto belo
Hiti, beži, kot veter gre
V cerkveni hram, v kapelo.

In kadar na Gospodov dan
Zvon zopet se razlega,
Tedaj ne čaka, da čez plan
Prišel bi zvon po njega.

Po Goethe-ju A. Funtek.

Skušnja.

(Slika.)

»S dali ga bomo v mesto, dali«, kimal je ponosno oče Debeljak, »samo, če ga bodo hoteli vzeti. Kaj mislite, boter?«

»I, seveda ga bodo, saj fant ni neumen. E, še veseli ga bodo«, trdil je boter Kolenec.

»Da bi ga le!« vzdihne Debeljak.

»Tetesi, glejte, nazadnje bomo imeli še iz naše rodovine gospoda. E, nismo zadnji, nismo!«

Da, da, tri vasi na okolu so vedeli vsi ljudje, da pojde Debeljakov Andrejček učiti se za »gospoda«. To je bilo govorjenja! Vsak si je prišel ogledat bodočega dijaka in vsak je vedel povedati kak dober svèt ali nauk. Bosopeti tovariši Andrejčkovi so ga zdaj gledali s spoštovanjem in skoro, da ga niso več šteli med se.

Pa res ni bil neumen deček ta Andrejček! Spričevalo je imel najboljše v celi vasi, in gospod župnik ga je imel najrajši. Kajpak bil je nekoliko navihan in lahkomisljen in je napravil včasih kako budalost. No, pa hudoben ni bil Andrejček.

Sicer pa Andrejčku ni bilo nič kaj prijetno zadnje dni pri srcu. Vedel je, da bode moral čez dva meseca zapustiti domačo vas, domače ledine in tovariše in iti med ptuje ljudi — in to mu ni bilo prav nič všeč. E, ljubo doma, kdor ga ima!

A še bolj kakor to ga je skrbela vsprejemna skušnja. Vedel je, da, če propade, se mu bo godilo kakor Balantovemu Jožku, — smejali se mu bodo, norčevali se iz njega in stariši bodo žalostni. Vrh tega so mu bili neprijetni ljudje, ki so ga hodili gledat kakor medveda.

Prišla je potovka, Kovačeva Mica, k materi v kuhinjo in vskliknila:

»Joj, mati, kadar bo novo mašo pel!« in ploskala je z rokama.

»Kakor Bog hoče«, dejala je Debeljakova mati.

»Takrat me povabite na novo mašo, kaj ne?« prosila je Mica.

»I no, te pa bomo«, rekla je mati počasi. Mica pa je odšla vsa blažena.

Prišel je tudi Jurjev stric,* nagajal Andrejčku ter ga vprašal, če jih bode hotel še pogledati, kadar bo črnošolec.

»Kajpak, da bo«, oglasi se Debeljak, »če bo stresal prevzetnost, bo šiba pela!«

»I, saj res«, zavzame se mati, »še takrat ga boš pretepaj, misliš, ko bo pred oltarjem. Glej ga no, kaj misli!«

Jurjev stric pa se je smejal in odšel.

In še marsikdo, še marsikdo je prišel. Prišepal je tudi krojač Malek, ki je bil Ribničan, da bi umeril Andrejčku obleko. In sukaje se okrog njega je govoril:

»Veste, ljudje božji, jaz sem bil svoje dni tudi v šoli.«

»Ti si bil v šoli, v mestu?« začudi se Debeljakovka.

»I, jaz, jaz!« postavi se Malek, »kdo pa mislite da sem?«

»I, krojač Malek ste menda«, podraži ga dekla.

»O, da bi se ti jezik obrnil!« zareži Malek nanjo.

»Povejte, povejte!« zaprosi Andrejček.

»Nú, veste: moj oče — Bog jim odpusti grehe — so me nekoč poklicali, vzeli v roke bič in mi rekli: Glej, Janez, jaz te bom dal v mesto študirat. To ti pa povem, če ne boš šel dobro naprej, boš imel pisan hrbet.«

»Kaj pa je bilo potem?«

»Kaj? V šolo sem šel! Pa, glejte spaka! Komaj sem bil jeden teden v mestu, pa se mi je stožilo in kar pobral sem jo domov. Joj, kaj je bilo doma! Veste, ves teden sem potem ležal razbit v senu. Oče so mi pa potem rekli: Veš, Janez, ker nisi hotel biti gospod, boš pa kmet!«

Vse se je smejalo krojaču.

»I, kaj bi se smejali«, zadere se ta, »veste, jaz bi bil lahko jedel piške in pil vino vsak dan, če bi bil hotel!«

Tako in jednako je prešel čas. In približal se je dan, ko je bilo Andrejčku treba iti v mesto delat vsprejemni izpit. Takrat je bilo živahno že na vse zgodaj pri Debeljakovih. Mati je tekala skrbna sem ter tja, oče je imel opraviti z vozom in konjem, Andrejček pa je hodil nekako neukretno okoli matere v svoji novi obleki.

Naposled je bilo opravljeno vse in treba je bilo odriniti.

»Pa pojdemo v božjem imenu«, reče oče Debeljak in zleze v voz.

»Z Bogom, mati«, ogласi se Andrejček in hoče za očetom.

»Počakaj, da te prekrižam z blagoslovljeno vodo«, odgovori mati. »Le glej, da se bo dobro izteklo«, reče nato in ga poljubi. Milo se ji je storilo.

»Z Bogom!« zakriči še jedenkrat Debeljak. »Hi, rjavec!«

Pognal je konja in komaj je še slišal sosedo, ki je kričala: »Bog daj srečo! Bog daj srečo!«

Joj, kako je bilo dolgočasno tisti dan pri Debeljakovih! Mati je molčé hodila po hiši, in otroci so se nekako boječe pogovarjali med seboj. Vse je bilo v skrbéh.

In kako nepotrpežljivo so čakali drugi dan vozá! Mati je prišla vsak trenutek gledat na prag, če že gredó, in otroci so tekli pred vas, da bi čim prej ugledali voziček. A ni ga bilo od nikoder.

Šele v mraku pridrvé paglavci k hiši:

»Že gredó, mati, že gredó!«

Počasi se je pripeljal voz na dvorišče. Veličastno je sedel oče Debeljak v njem, obraz mu je žarel od veselja in nos od pijače.

»No, kako je, stari?« hitela je mati.

»Vse dobro, vse, e, naš fant, naš fant! Že dopoldne je vse naredil!« zakliče Debeljak.

»I, saj sem vedela«, zasmee se mati in objame Andrejčka, ki je od veselja komaj vedel, kje da je.

»Ej, oče, pa sta se menda le preveč gostila, da sta tako pozna«, smejala se je zadovoljno mati.

»Boter!« vsklikne Andrejček.

Boter Kolenec je prikoračil na dvorišče, kjer je bilo zbrane pol vasi. Takoj je vedel vse.

»I, recite, kar hočete, jaz sem pa le vedno govoril, da bo dobro naredil!« pobaha se takoj.

»To smo tudi me rekle«, ogласi se Koširjeva Meta.

»I kajpak, saj ste res!« oporeče ji boter Kolenec ter izvleče iz zamazanega mošnjička groš, »na, tu imaš, Andrejček, zato, ker si priden. O, veste ljudje, Andrejček bo še kdaj velik gospod!«

P. D.

Kužek in sultan.

(Basen.)

Izgubilo se je nekdam, da se je izgubil kužek od svojega gospodarja. Klatil se je okoli ves božji dan in šele na večer pricapljal proti domu. Luna je svetila in prav lepa, jasna noč je bila. Pred hišo je stal sultan in vsprejel ubozega kužka z jeznim lajanjem. Utihnil je šele, kadar je prišel prav blizu, da ga je lahko spoznal.

»A kako je to, kužek, da si danes sam?« vpraša ga sultan.

»Izgubil sem se, izgubil, dragi sultan; a kaj pa ti delaš tu zunaj?«

»I glej ga, hišo varujem, kakor se psu spodobi. Kaj ti nimaš tacega opravila?«

»Oj nikdar!« vsklikne kužek ponosno, »jaz delam vse kaj družega. Kadar sem pri gospôdi, postavljam se na zadnje noge, podajam zdaj levo, zdaj desno tačico, skačem čez palico . . . in druge take umetnosti. Vidiš, sultan, moje delo je vse bolj imenitno nego tvoje.«

Kaj je hotel sultan reči na tako hvalisanje? Sram ga je bilo in molčal je.

Kar se zdajci priplazi izza zida siv, gladen volk. Rep se mu vleče po tleh, oči se mu bliskajo kakor dva žareča oglja.

Hej! To je pobral kužek peté in jih odnesel v hišo. Tako se je tresel, kakor da bi ga ravnokar iz vode potegnili.

Ne tako sultan! Pogumno je skočil pred volka, pozdravil ga z glasnim renčanjem in mu pokazal ob jednem svitle, bele zobe, da se to volku ni prav nič dobro zdelo in da je prej ko mogoče zapustil nevarnega soseda.

No, ko ga je tako odpodil, legel je sultan zopet lepo pred hišna vrata, nekoliko zamižal in pomislil: »Hm, kuže, z vsemi svojimi umetnijami si vendar-le strahopetnež!«

Siluška.

Ptič in potnik.

Da, jesén je, ptiček,
Treba bo odtod —
Čez goré, čez morje
Daleč ti je pot.

A, da meni vsega
Bog kot tebi dá,
Tudi težko torbo
Pustil bi domá.

No, pa tudi dobro
Si se oskrbél:
Palico in torbo
Si čez ramo dèl.

Hej, razkril bi krila,
Dvignil bi se v zrak,
Za seboj ostavil
Bi zemljó, oblák —

A, da jaz peroti
Kakor ti imam,
Palico nositi
Bilo bi me sram.

Višje, višje, proti
Nebu jasnemu,
Da se tam poklonim
Solncu krasnemu.

„Dobro jutro, solnce,
Klanjam se ti v pas!
Prišel sem, da vidim
Jasni tvoj obraz.

Glej, potem gospôda
Me obkolijo!
Stavim, da za kralja
Me izvolijo.

Aj, ti solnce zlato,
Daj pozlati me,
Da ne bo mogoče
Več spoznati me.

Treba ni razuma,
Treba je zlatá,
Da na ljubem svetu
Človek kaj velja!“

Ti pa, ptiček s krili,
Ali ni te sram?
Kakor mila Jera
Sediš na veji tam!

Smiljan Smiljanič.

7. Lastovki v slovo.

*Moderato assai.**P. Angelik Hribar.*

p

1. Mr - zli ve - ter te - be že - ne Drobna pti - či - ca od
 2. Ko - li - krat si pri - le - te - la Vsvoje nežno gnezdi -
 3. Zdaj boš za - pu - sti - la mene, Oj, ka - ko me to bo -

mf *f*

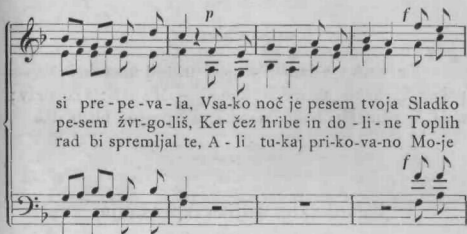
nas, Ki si z li - pi - ce ze - le - ne Pe - va - la mi kratek
 ce, Ko - li - krat si mi za - pe - la Mi - lo pesem v sr - če -
 li, Mr - zli ve - ter te - be že - ne, Bog te ču - vaj, pti - ca

mf

p *f*

čas. Vsa - ko ju - tro pti - čka mo - ja, Zgodaj
 ce. Zdaj pa iz zvo - ni - ka li - ne Zadnjo
 ti! Ah, da ni mi per - je la - no, Rad, o

p *f*

si pre-pe-va-la, Vsa-ko noč je pesem tvoja Sladko
pe-sem žvr-go-liš, Ker čez hribe in do-li-ne Toplih
rad bi spremljal te, A-li tu-kaj pri-ko-va-no Mo-je

me za-zi-ba-la, Sladko me za-zi-ba-la.
kra-jev si že-liš, Toplih kra-jev si že-liš.
rev-no sr-ce je, Mo-je rev-no sr-ce je.

V. Orožen.

Molitev.

Čuj, Oče nebeški,
Čuj, Cvetko te prosi:
Tja doli krilatec
Tvoj milosti nosi!

Tam doli živé mi
Preljubi, predragi:
Oj, mamka in očka,
In sestrici blagi.

Ti, Oče, je čuvaj
In vâruj nezgode —
In slavo vse čase
Pel Cvetko ti bode.

A. P.

Kratkočasnica.

Frick: »Mama, gospod učitelj nam bodo danes pokazali, kako solnce mrkne.« — Mama: »Že prav; toda le pameten bodi, in ne smeš preveč blizo iti.«

Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Katera žival ima kosti od zunaj, a meso od znotraj?
2. Kaj je bilo prej na svetu, mož ali brada?
3. Kje pišejo učenci največ nalog?
4. Kaj tudi takrat speče, ko ni vroče?
5. Ali je res tisti človek najsrečnejši, ki je z vsem zadovoljen?

Rešitev nalog v deveti številki »Angeljčka«:

1.

A	n	A
n	n	n
A	n	A

2.

O	t	O
t	t	t
O	t	O

Prav so ju rešili: Hafner Miroslava, učenka IV. razreda v Ljubljani; H. Karlin, učenka IV. razr. v Št. Juriju pri juž. želez.; Korent Jurij, učenec III. razr., Korent Antonija, Vabič Fanči in Štefka, Matjaž Uršula, učenke v Žalcu; Rant Mimi, poštna upraviteljica na Dobrovi; Čančar Franja in Liza, Pošebal Cecilija, Drnovšek Verona, Turnšek Nežica, učenke v Ojstrem pri Vranskem; Peternell A., Okreval Fr., Dinstlik Jan., Fridolin Jož., Mastjak Alojzij, Vohal Jurij, Pevcin Jernej, Rataj Henrik, Florjanek Jakob v Št. Juriju pri juž. železnici; Krepek Marija, učenka II. razreda pri sv. Barbari pri Vurbergu; Štelcer Josip, Slaček Andraž, Šrol Jernej v Gradcu; Navak Pavla v Idriji; Zorko Franjo, tretješolec v Ljubljani; Osana Tinica in Milka pri svetem Duhu nad Krškim; Faturjev Ivanko na Rakeku.